

Bijlage 1

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Autoriteit Persoonsgegevens
T.a.v. de heer mr. A. Wolfsen, voorzitter
Postbus 93374
2509 AJ DEN HAAG

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk
2019-0000138073

Uw brief (kenmerk)
8 juli 2019
(z2018-22445)

Bijlage
1

Datum 20 september 2019
Betreft uw inlichtingenverzoek inzake Belastingdienst/Toeslagen

Geachte heer Wolfsen,

Op 8 juli 2019 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) mij een brief gestuurd. In de brief verzoekt de AP mij om inlichtingen ten behoeve van het onderzoek naar de Belastingdienst/Toeslagen.

Bij de behandeling van het verzoek is vertraging ontstaan. Ik betreur deze gang van zaken en ik bied u hiervoor mijn verontschuldiging aan.

In de bijlage bij deze brief stuur ik u de reactie op de vragen van de AP. Graag willen wij in een gesprek de antwoorden nader toelichten.

Een afschrift van deze brief wordt gestuurd aan de functionaris voor gegevensbescherming bij het ministerie van Financiën.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De directeur-generaal Belastingdienst,

prof. & J.J.M. Uijlenbroek

- 1. Beschrijf per onderstaande genoemde verwerking op basis van welke uitzonderingsgrond op het verwerkingsverbod (artikel 9, tweede lid, van de AVG) én op basis van welke wettelijke grondslag (artikel 6, eerste lid, van de AVG) de verwerking rechtmatig plaatsvindt.**
- a. Het bewaren van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in het Belastingdienst brede 'Beheer van Relaties' (BVR) systeem en het Toeslagen Verstrekking Systeem (TVS) door de Belastingdienst/Toeslagen.**

Artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de AVG,¹ bepaalt dat persoonsgegevens verwerkt mogen worden indien dit noodzakelijk is voor de vervulling van een opgedragen taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

De Belastingdienst/Toeslagen is het onderdeel van de rijksbelastingdienst dat is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van tegemoetkomingen. Dit volgt uit artikel 11, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). Voor kinderopvangtoeslag geldt ook artikel 1.3, eerste en tweede lid, van de Wet kinderopvang (Wko) als basis voor de taken van de Belastingdienst/Toeslagen.

Een tegemoetkoming (toeslag) is een financiële bijdrage van het Rijk op grond van een inkomensafhankelijke regeling; zie artikel 2, eerste lid, aanhef en onder h, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir).

Om in aanmerking te komen voor toeslagen is de wettelijke voorwaarde dat de aanvrager de Nederlandse nationaliteit heeft of een geldige verblijfsvergunning. Dit geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner. Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een land binnen de Europese Unie, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Om te kunnen beslissen over een toeslagaanvraag worden nationaliteit en verblijfstitel daarom vastgelegd, zoals deze staan in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP). Toeslagen ontvangt deze gegevens vanuit de BRP. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, wordt uitgegaan van Nederlanderschap. Belastingdienst/Toeslagen houdt in de systemen geen gegevens bij over de nationaliteit van (houders van) gastouderbureaus of gastouders.

De Belastingdienst/Toeslagen moet kunnen beoordelen of het 'koppelingsbeginsel' moet worden toegepast. Het koppelingsbeginsel komt er op neer dat niet-toegelaten vreemdelingen in het algemeen niet in aanmerking komen voor verstrekkingen, voorzieningen en uitkeringen ten laste van de collectieve middelen. Artikel 9 van de Awir verplicht aan te sluiten bij het koppelingsbeginsel uit artikel 10 en 11 van de Vreemdelingenwet 2000.

Het bewaren van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in BVR en TVS door de Belastingdienst/Toeslagen is noodzakelijk voor de uitvoering van de voor de Belastingdienst geldende wet- en regelgeving om te bepalen welke personen in aanmerking komen voor een toeslag.

Artikel 9 van de AVG geeft een uitzondering op de bevoegdheid tot het verwerken van persoonsgegevens, indien daaruit ras of etnische afkomst blijkt.

Bij het bewaren van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in BVR en TVS door de Belastingdienst/Toeslagen is geen sprake van een verwerking van bijzondere persoonsgegevens.

¹ Ten tijde van de start van de CAF-onderzoeken was de Wet bescherming persoonsgegevens nog van toepassing. Materieel maakt dit voor de beantwoording van de vragen geen verschil.

Van een bijzonder persoonsgegeven is sprake als daaruit ras of etnische afkomst blijkt. Uit de memorie van toelichting bij de Uitvoeringswet AVG (UAVG)² is af te leiden dat dit het geval is bij registratie van het gegeven dat iemand allochtoon is of tot een culturele minderheidsgroepering behoort; en waarschijnlijk ook bij verwerking van het gegeven 'geboorteland'. De MvT zegt hierover: "Noodzakelijk is wel dat er een rechtstreeks verband is. Gegevens die hooguit een indicatie geven dat het om een gevoelig kenmerk zou kunnen gaan, vallen buiten de reikwijdte van de bijzondere regeling voor gevoelige gegevens." Van het gegeven nationaliteit kan gezegd worden dat het hooguit een *indicatie* geeft dat het om een gevoelig kenmerk zou kunnen gaan, maar dat maakt het op zichzelf nog geen gevoelig persoonsgegeven.³ De verwerking door de Belastingdienst/Toeslagen van de eerste nationaliteit valt daarmee niet onder de verboden verwerkingen van persoonsgegevens.

Deze vraag ziet op de eerste nationaliteit. Door Belastingdienst/Toeslagen werd eerder ook de tweede nationaliteit vastgelegd. De registratie van de tweede nationaliteit is in de loop der jaren veranderd. Tot 2014 ontving Toeslagen uit de basisregistratie personen (BRP) zowel de eerste als de tweede nationaliteit. Vanaf 2014 ontvangt Toeslagen vanuit de BRP alleen de Nederlandse nationaliteit, ook als een persoon daarnaast nog een andere nationaliteit heeft. Indien een persoon niet de Nederlandse nationaliteit heeft, werd en wordt de andere (eerste en eventueel tweede) nationaliteit doorgegeven. Op dit moment wordt gewerkt aan het verwijderen van historische gegevens over nationaliteit. Inmiddels kunnen medewerkers van Toeslagen de (historische gegevens over de) tweede nationaliteit niet meer in de systemen raadplegen. De volledige verwijdering van deze gegevens in de systemen is eind dit jaar gereed. Voor de lopende onderzoeken van de Commissie Donner en de AP is één gegevensset beschikbaar gehouden, beveiligd en alleen voor een beperkt aantal medewerkers toegankelijk, zodat eventuele vragen in het kader van deze onderzoeken beantwoord kunnen worden.

b. Het opnemen van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers als indicator in het algoritme/risicoclassificatiemodel van de Belastingdienst/Toeslagen tot juli 2018.

Artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de AVG,⁴ bepaalt dat persoonsgegevens verwerkt mogen worden indien dit noodzakelijk is voor de vervulling van een opgedragen taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Onderdeel van het toekennen en uitbetalen van tegemoetkomingen is het toezicht. Dit is een integraal onderdeel van de publiekrechtelijke taak van Belastingdienst/Toeslagen. Het toezicht dient om te voorkomen dat er oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen maakt in het kader van toezicht gebruik van risicomodellen om een selectie te maken op welke aanvragen capaciteit wordt ingezet.

Toeslagen past risicoselectie toe bij het toezicht op individuele toeslaggerechtigden. Bij het toezicht op de huur- en kinderopvangtoeslag vindt deze risicoselectie plaats op basis van het zogeheten risico-classificatiemodel. Dat model selecteert op basis van tientallen indicatoren, zoals de afstand tussen het woonadres van ouders en de locatie van de kinderopvang of gastouder en de hoogte van de opvanguren. Als het systeem een kritiek aantal indicatoren detecteert, volgt er een handmatige controle en beoordeling. De behandelend medewerker weet niet waarom het systeem een casus selecteert. Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap was een van de bovengenoemde indicatoren. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, werd uitgegaan van Nederlanderschap.

² Kamerstukken II 2017/18, 34 851, nr. 3.

³ Deze uitleg was al opgenomen in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Wet bescherming persoonsgegevens (Kamerstukken II 1997/98, 25 892, nr. 3, blz. 101).

⁴ Ten tijde van de start van de CAF-onderzoeken was de Wet bescherming persoonsgegevens nog van toepassing. Materieel maakt dit voor de beantwoording van de vragen geen verschil.

Het risico-classificatiemodel leert van casuïstiek en wordt regelmatig geüpdatet. Dit betekent dat regelmatig indicatoren verdwijnen of worden toegevoegd. Bij de kinderopvangtoeslag had Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap sinds medio 2018 geen toegevoegde voorspellende waarde meer voor het mede bepalen van de (on)juistheid bij het toekennen van toeslagen. Sinds de ontwikkeling van het risicoclassificatiemodel zijn bepaalde risico's minder relevant geworden omdat door o.a. publieksvoorlichting en verbetering van de aanvraagmodule minder onjuiste aanvragen worden gedaan.

Voor wat betreft de verwerking van bijzondere persoonsgegevens: zie het antwoord op vraag 1a.

c. Het tot voor kort⁵ verkrijgen van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in een Excel-bestand naar aanleiding van de CIV query in het kader van CAF-zaken.

De behandeling van CAF-zaken wordt gestart op basis van interne en/of externe signalen over vermoedens van georganiseerd misbruik. Zoals eerder aangegeven kunnen deze signalen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constatering door andere onderdelen van de Belastingdienst.

Vanaf de start van het CAF maakte Toeslagen na het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen. Hiervoor werd vanaf 2013 een uitgebreid queryverzoek gedaan om gegevens uit de systemen te kunnen combineren. In dit queryverzoek werd gevraagd om specifieke gegevens over vraagouders. Naast naam, adres, en woonplaats, werden bijvoorbeeld ook gegevens over (eerste en tweede) nationaliteit, de startdatum van de toeslag en een eventuele immigratiedatum opgevraagd. Recent is besloten dat nationaliteit geen onderdeel meer is van het queryverzoek.

Wanneer de analyse van een query aanwijzingen geeft van mogelijk georganiseerd misbruik, worden bezoeken aan gastouders en/of een gastouderbureau uitgevoerd. Bezoeken worden in het geval van CAF-zaken afgerond met een intern verslag van bevindingen.

De grondslag voor het tot voor kort verkrijgen van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in een Excel-bestand naar aanleiding van de CIV query in het kader van CAF-zaken is artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e, van de AVG: de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Voor wat betreft de verwerking van nationaliteitsgegevens, deze zijn opgenomen in de query, omdat dit een aanwijzing kon zijn van de homogeniteit van de onderzoekspopulatie. Ervaring had uitgewezen dat betrokkenheid van burgers vanuit eenzelfde leefomgeving een indicatie kan zijn van georganiseerd misbruik van toeslagen (bijvoorbeeld familieverbanden, woonomgeving, nationaliteit). De wijze waarop homogeniteit werd beoordeeld, licht de Belastingdienst/Toeslagen desgevraagd graag nader toe aan de hand van voorbeelden.

d. Het verwerken van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in de Quick Scan in het kader van CAF-zaken.

Vanaf 2014 werden de analyses van de query's vastgelegd in een geaggregeerd overzicht. Dit wordt aangeduid als quickscan. Dit interne document bevat een samenvattend overzicht van het aantal vraagouders, het soort toeslag, de woonplaatsen van de vraagouders, en de totale financiële omvang. Ook de nationaliteit van aanvragers was opgenomen in dit interne document.

Sinds 2016 wordt specifiek op basis van dit document besloten of verder onderzoek nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van een actualiteitsbezoek. In het format van de

⁵ Zoals volgt uit de brief van de Staatssecretaris van Financiën van 11 juni 2019 is recent besloten dat nationaliteit geen onderdeel meer is van het queryverzoek.

casusbeschrijvingen/quickscans dat tot 2018 werd gebruikt, was een kolom 'Nationaliteit' opgenomen. Die werd overgenomen uit de CIV-query's. De kolom is medio 2018 geschrapt. Gelet op het voorgaande is de grondslag voor het verwerken van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers in de quickscan in het kader van CAF-zaken artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e, van de AVG: de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Toen bleek dat het gegeven niet meer noodzakelijk is, is het gebruik gestopt.

Voor wat betreft de verwerking van bijzondere persoonsgegevens: zie het antwoord op vraag 1c.

- 2. Indien u bij één of meerdere antwoorden op vraag 1 hebt aangegeven dat de uitzonderingsgrond op het verwerkingsverbod voor de verwerking gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers is gebaseerd op het feit dat de verwerking noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang (conform artikel 9, tweede lid, onder g, van de AVG), verzoek ik u per verwerking de volgende vragen te beantwoorden:**
- Geef per verwerking aan op welke Unierechtelijke of lidstatelijke rechtsbasis u zich baseert.
 - Geef per verwerking aan op welke wijze de evenredigheid met het nagestreefde doel van de verwerking wordt gewaarborgd.
 - Geef per verwerking aan op welke wijze de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd.
 - Geef per verwerking aan op welke wijze passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en fundamentele belangen van de betrokkene.

De Belastingdienst/Toeslagen is van mening dat het niet gaat om bijzondere persoonsgegevens. Deze vraag kan daarom onbeantwoord blijven.

- 3. Indien u bij één of meerdere antwoorden op vraag 1 hebt aangegeven dat de grondslag voor de verwerking is gebaseerd op het feit dat de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (conform artikel 6, eerste lid, onder c, van de AVG), verzoek ik u per verwerking de volgende vragen te beantwoorden:**
- Beschrijf per verwerking om welke wettelijke verplichting het gaat en uit welke regelgeving deze wettelijke verplichting volgt.
 - Onderbouw per verwerking waarom de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers noodzakelijk zou zijn voor het uitvoeren van deze wettelijke verplichting.
 - Ga hierbij in op waarom de inbreuken op de belangen van de kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers bij de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit niet onevenredig zijn in verhouding tot deze wettelijke verplichting (*proportionaliteit*).
 - Ga hierbij in op waarom zonder de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers het uitvoeren van deze wettelijke verplichting redelijkerwijs niet goed mogelijk is (*subsidiariteit*).

De Belastingdienst/Toeslagen is van mening dat deze situatie zich niet voordoet. Deze vraag kan daarom onbeantwoord blijven.

4. Indien u bij één of meerdere antwoorden op vraag 1 hebt aangegeven dat de grondslag voor de verwerking is gebaseerd op het feit dat de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (conform artikel 6, eerste lid, onder e, van de AVG), verzoek ik u per verwerking de volgende vragen te beantwoorden:
- a. Beschrijf per verwerking om welke publieke taak het gaat en uit welke regelgeving deze publieke taak volgt.

Ad vraag 1a

Het toekennen en uitbetalen van tegemoetkomingen is opgedragen aan Belastingdienst/Toeslagen op grond van artikel 11, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). Voor kinderopvangtoeslag geldt voorts artikel 1.3, eerste en tweede lid, van de Wet kinderopvang (Wko) als basis voor de taken van Belastingdienst/Toeslagen.

Om aanspraak te kunnen maken op een toeslag moet de aanvrager, zijn toeslagpartner en/of medebewoner een geldige verblijfstitel hebben. Dit volgt uit artikel 9 van de Awir gelezen in samenhang met artikel 10 en 11 van de Vreemdelingenwet 2000.

Ad vraag 1b; 1c en 1d

Toezicht is onderdeel van het toekennen van toeslagen, dezelfde wet- en regelgeving geldt.

- b. Onderbouw per verwerking waarom de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers noodzakelijk zou zijn voor het uitvoeren van deze publieke taak.
- Ga hierbij in op waarom de inbreuken op de belangen van de kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers bij de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit niet onevenredig zijn in verhouding tot het uitvoeren van deze publieke taak (*proportionaliteit*).
 - Ga hierbij in op waarom zonder de verwerking van gegevens over de eerste nationaliteit van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers het uitvoeren van deze publieke taak redelijkerwijs niet goed mogelijk is (*subsidiariteit*).

Ad vraag 1a

Om aanspraak te kunnen maken op een toeslag moeten de aanvrager, zijn toeslagpartner en/of medebewoner de Nederlandse nationaliteit hebben of een geldige verblijfstitel. Het is daarom noodzakelijk om de nationaliteit of de verblijfstitel vast te leggen. De Belastingdienst/Toeslagen legt hierover de gegevens vast die nodig zijn voor het uitvoeren van de publieke taak. De Belastingdienst/Toeslagen beschikt noodzakelijkerwijs over veel gegevens. Daarnaast beveiligd de Belastingdienst/Toeslagen een geheimhoudingsverplichting. Het vastleggen van de nationaliteit is daardoor geen disproportionele inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. Hierdoor wordt voldaan aan de beginselen van proportionaliteit.

Zonder het vastleggen van deze gegevens kan de Belastingdienst/Toeslagen niet beoordelen en vaststellen of iemand in aanmerking komt voor een toeslag. Het is niet mogelijk deze beoordeling en vaststelling op een andere manier te doen. Een alternatief is om mensen in persoon aan de balie hun nationaliteit of verblijfstitel te laten aantonen. Dit zou regelmatig herhaald moeten worden om gegevens actueel te houden. Dit is ingrijpender voor burgers en door de omvangrijke populatie toeslaggerechtigden niet werkbaar voor Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen voldoet daardoor aan de beginselen van subsidiariteit.

Ad vraag 1b

In het kader van regulier toezicht gebruikt de Belastingdienst/Toeslagen risicoclassificatie-

modellen om een selectie te maken op welke aanvragen capaciteit wordt ingezet. Daarbij wordt gebruik gemaakt van indicatoren die onderscheidend zijn. Hiermee voldoet Belastingdienst/Toeslagen aan de beginselen van proportionaliteit. Het risicoclassificatiemodel wordt regelmatig geüpdatet. Zonder het toepassen van een selectiemechanisme zou de Belastingdienst/Toeslagen alle toekenningen moeten toetsen op juistheid en rechtmatigheid. Dat is met de beschikbare toezichtcapaciteit onmogelijk. Het is daarom niet mogelijk het toezicht uit te oefenen zonder verwerking van deze persoonsgegevens.

Ad vraag 1c en d

In de CAF-zaken werd zoals eerder gezegd, gebruik gemaakt van interne en externe signalen over vermoedens van georganiseerd misbruik. Bij ander onderzoek op basis daarvan, werden ook nationaliteitsgegevens opgevraagd. Met de kennis van nu kan worden geconstateerd dat de Belastingdienst/Toeslagen hierbij is doorgeschoten in de fraudeaanpak, waardoor er onvoldoende oog was voor de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. Inmiddels is het gebruik van deze indicatoren dan ook gestopt.

5. **Gegevens over kinderopvangtoeslagaanvragers of kinderopvangtoeslagontvangers worden door het fraudeteam van de Belastingdienst/Toeslagen middels de CIV query opgevraagd en geleverd in de vorm van een Excel-bestand. Bij onder andere de bestanden: CIV_0-19650 CASUS_CEESH_FRIENDS_bewerkt, CIV_O_26407 Casus_Wedoit4you_2016 UITW_vso.1 en CIV_O-19650 CASUS_CEESH_FRIENDS_bewerkt, zijn er kolommen te zien met 'Nationaliteit 1' en 'Nationaliteit 2'. In sommige kolommen staat er alleen onder de kolom 'Nationaliteit 2' Nederlandse en onder de kolom 'Nationaliteit 1' staat niks vermeld. Zie onderstaande afbeelding.**

Verklaar waarom er in sommige kolommen bij nationaliteit 2 'Nederlandse' staat en bij nationaliteit 1 niks staat ingevuld.

Nationaliteit 1	Nationaliteit 2
	NEDERLANDSE
	NEDERLANDSE

Tijdens het onderzoek ter plaatse van 25 april 2019 heeft de Belastingdienst/Toeslagen de toezichthouders van de AP inzicht gegeven in een kopie van de technische tabel waarin door de Klantregistratie de nationaliteit van een persoon wordt geregistreerd.

Functioneel bestaat bij een persoon de mogelijkheid twee nationaliteitscodes uit de Basisregistratie personen (Brp) te registreren van twee keer vier posities. Hierbij bestaan geen gegevens die voorschrijven dat bijvoorbeeld de Nederlandse nationaliteit altijd als eerste nationaliteit geregistreerd moet worden.

https://publicaties.rvig.nl/Landelijke_tabellen/Landelijke_tabellen_32_t_m_60_excl_tabel_35/Landelijke_Tabellen_32_t_m_60_in_pdf_formaat

Technisch bestaat een tabel met twee attributen: 'Nationaliteit 1' en 'Nationaliteit 2'. De nummering 1 en 2 zegt niets over een prioriteitsvolgorde of volgorde van registratie, maar is alleen bedoeld om de twee attributen van elkaar te kunnen onderscheiden. Nationaliteit 1 mag dus leeg zijn, terwijl Nationaliteit 2 wel gevuld is. Ook binnen de Brp bestaat geen prioriteit in de registratie van nationaliteiten (categorie 04), behalve op volgorde van geldigheid (welke nationaliteit heeft de burger als eerste). Wanneer bij iemand in Nationaliteit 2 'Nederlandse' staat en bij Nationaliteit 1 niets is ingevuld, dan heeft deze persoon waarschijnlijk eerder ook een andere nationaliteit gehad, die in verband met de aanwezigheid van de Nederlandse nationaliteit later is geschoond, waardoor die nu leeg is.

In de registratiewijze zit geen proces die in deze situatie de nationaliteitscode van Nationaliteit 2 naar Nationaliteit 1 verplaatst.

De technische tabel is ook niet bedoeld (of geschikt) voor raadpleging door eindgebruikers. Wanneer de nationaliteiten via de reguliere gebruikersschermen van de klantregistratie-applicatie (BvR) worden opgevraagd, zorgt de programmatuur ervoor dat in bovenstaande situatie wel eerst de gevulde Nationaliteit 2 wordt getoond.

Personen die eerst alleen een niet-Nederlandse nationaliteit hebben, hebben die niet-Nederlandse nationaliteitscode in Nationaliteit 1 staan. Wanneer deze personen later (ook) de Nederlandse nationaliteit krijgen, wordt die in Nationaliteit 2 geregistreerd, waarna door de opname van de Nederlandse nationaliteit, de overige nationaliteit wordt verwijderd. Het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit en het laten vervallen van de registratie van een tweede nationaliteit (in verband met de verkrijging van de Nederlandse nationaliteit), krijgt de Belastingdienst als twee aparte Brp-berichten binnen. Het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit (door naturalisatie- of optieprocedure) komt veel voor.

6. In diverse Quick Scans⁶ is een tabel opgenomen met daarin de rijen: populatie, nationaliteit en cultuur. In dit kader verzoek ik u de volgende vragen te beantwoorden.

a. Wat wordt bedoeld met de cultuur van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers?

In de quickscan werden bepaalde gegevens van de query geaggregeerd samengevat. Daarvoor is op enig moment een format ontwikkeld waarin ook een rij 'cultuur' was opgenomen. Deze rij was bedoeld om aanwijzingen van eventuele homogeniteit van de onderzoekspopulatie op te nemen, bijvoorbeeld concentratie in een bepaalde leefomgeving. In de praktijk is deze rij echter niet ingevuld. De rij is inmiddels uit het format verwijderd.

In casusbeschrijvingen die voorafgingen aan gebruik van het format zijn in enkele gevallen waarden aangetroffen die duiden op een inschatting van de homogeniteit. De Belastingdienst/Toeslagen geeft desgevraagd graag nadere toelichting op deze individuele casuïstiek.

b. Op welke wijze worden gegevens over de cultuur van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers verkregen in het kader van CAF-zaken?

Er werden geen gegevens omtrent cultuur verkregen, zie het antwoord op vraag 6a.

c. Kwalificeert u deze cultuurgegevens over kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers als bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9, eerste lid, van de AVG?

- Zo ja, geef aan wat de uitzonderingsgrond op het verwerkingsverbod (artikel 9, tweede lid, van de AVG) én de wettelijke grondslag (artikel 6, eerste lid, van de AVG) is voor het rechtmatig verwerken van cultuurgegevens van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers.
- Zo nee, geef aan wat de wettelijke grondslag (artikel 6, eerste lid, van de AVG) is voor het rechtmatig verwerken van cultuurgegevens van kinderopvangtoeslagaanvragers en kinderopvangtoeslagontvangers.

Zie bij vraag 6a en 6b.

⁶ O.a. Beschrijving_Screeningsteam_Casus_Blanckenberge_vs0.1.docx en Beschrijving_screeningsteam_casus_Gistel_vs 0.1.pdf.